

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA
Muusika õppekava

Henrik Hinrikus

DIPLOMIKONTSERT “VILLAPULM”

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: Juhan Uppin, PhD

Viljandi 2024

Resüme

Diplomikontsert “Villapulm”. Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa.

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjalik osa annab ülevaate minu lõõtspilli- ja pärimusmuusikaõpingutest ning diplomikontserdi kontseptsioonist ja kavast. Minu huvi rahvamuusika ja lõõtspilli vastu algas varases teismeeas ning Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia pärimusmuusika eriala andis mulle võimaluse õppida oma ala parimatelt. Omandatud teadmised ja oskused mitmete lõõtspillitüüpide mängimises ning üldine muusikaline areng on avardanud minu perspektiivi tulevikuks. Oluline osa õpingutest keskendus harmooniate, kaunistuste, improvisatsiooni ja teiste lõõtspillimängijate mängustiili õppimisele, samuti repertuaari laiendamisele nii Eesti kui välismaa pärimusmuusikaga. Oluliseks saavutuseks pean seminaritööd Harri Lindmetsast. Diplomikontserdi "Villapulm" kava keskendub minu lemmiklugudele, kajastades neljateistkümneaastast lõõtspillimängija ja seitsmeaastast pärimusmuusikatudengi teekonda.

Võtmesõnad: *Teppo tüüpi lõõtspill, pärimusmuusika, diplomikontsert, Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia*

Abstract

Diploma concert “Wool Anniversary”. Written part of the creative-practical thesis.

The written part of this creative-practical thesis provides an overview of my studies in accordion and traditional music, as well as the concept and program of the diploma concert. My interest in folk music and the accordion began in early adolescence, and the University of Tartu Viljandi Culture Academy provided me with the opportunity to learn from the best in the field. The acquired knowledge and skills in playing various types of accordions and overall musical development have broadened my perspective for the future. A significant part of the studies focused on learning harmonies, ornamentation, improvisation, and the playing styles of other accordionists, as well as expanding the repertoire with both Estonian and foreign traditional music. I consider the seminar work on Harri Lindmets to be a significant achievement. The program of the diploma concert “Wool Anniversary” (“Villapulm”) focuses on my favorite tunes, reflecting the journey of a fourteen-year accordion player and a seven-year traditional music student.

Keywords: *Teppo-type diatonic accordion, traditional music, diploma concert, University of Tartu Viljandi Culture Academy*

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	5
1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS JA ANALÜÜS.....	6
1.1. Iseseisev lõõtspilli õppimine 2010–2017.....	7
1.2. Pärimusmuusika õpingud Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias.....	8
2. DIPLOMIKONTSERDI KONTSEPTSIOON JA KAVA.....	10
2.1. “Padespaan”.....	12
2.2. “Pähna polka”.....	13
2.3. “Hammase foks”.....	14
2.4. “Sinililled”.....	14
2.5. “Proua Helen läheb suplema”.....	15
2.6. “Rändan ilmas ma”.....	15
2.7. “Pekri marss”.....	16
2.8. “Mängi mulle seda vana viit”.....	17
2.9. Kokkuvõtvalt kontserdi kavast ja ettevalmistusest.....	18
KOKKUVÕTE.....	20
LISAD.....	23
Lisa 1. Lugude noodid.....	23
Lisa 2. Diplomikontserdi plakat.....	35
Lisa 3. Lavaplaan.....	35

SISSEJUHATUS

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärgiks on anda ülevaade minu ülikooliõpingutest ja diplomikontserdi ettevalmistamisest. Mängin Teppo tüüpi lõõtspilli nüüdseks juba 14 aastat. 2017. aastal asusin Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemiasse (edaspidi TÜVKA) pärimusmuusika erialale lõõtspilli õppima. Töö koosneb kahest peatükist, millest esimeses räägin ma enda iseseisvalt lõõtspilli õppimisest ja õpingutest Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias. Teises peatükis räägin diplomikontserdi kontseptsioonist, ettevalmistusprotsessist ning mängitavate palade taustast ja seadetest.

Diplomikontserdi pealkiri on “Villapulm” mis tähistab minu seitset aastat õpinguid TÜVKA-s ja viitab kontserdil kõlavatele pulma- ja peolugudele. Kavasse olen valinud lood, mis minu arvates iseloomustavad hästi minu mängustiili ja muusikalisi eelistusi. Mängin ennekõike külapillimehena just traditsioonilist eesti lõõtspilli repertuaari. Kontserdil kuuleb, et see koosneb lisaks vanemat tüüpi lugudest ka uuematest, 20. sajandi populaarmuusikast pärinevast repertuaarist, mis on põnevalt põimunud vana kohaliku mängustiiliga. Kõige paremini tuleb see esile fokside ehk fokstrottide puhul. 20. sajandil leidis väheseid Teppo tüüpi lõõtspilli mängijaid, kes fokse nii-öelda ka fokstrotipärase tunnetusega mängisid (esialgu hakati lõõtspillil mängima fokstrotte enamasti reinlendri tunnetusega).

Mulle meeldib väga fokse mängida ning 21. sajandil on lõõtspillimängijad hakanud seda ka rohkem ja teadlikumalt tegema. Igaljuhul oli mul õpingute jooksul tore leida vanemate traditsioonikandjate hulgast omale nii mitmeid mõttekaaslasi-foksisõpru kui ka mitmeid häid päris sõpru-pillimehi.

Minu diplomikontserdi repertuaar kujunes peamiselt Harri Lindmetsa ja Aivar Teppo järgi õpitud lugude keskseks. Kõik lood, mida kontserdil esitan, on mu enda seatud. Esitan neid oma põhipillil – Teppo tüüpi lõõtspillil. Töö lisadeks on kavasolevate lugude noodid (Lisa 1), diplomikontserdi plakat (Lisa 2) ja lavaplaan (Lisa 3). Kontsert toimub 21. mail 2024 algusega kell 19.00 Viljandi Pärimusmuusika Aida väikeses saalis TÜVKA diplomikontsertide festivali "Finale" raames. Minuga koos musitseerivad kontserdil Tanel Sakrits mandoolal ja Harri Lindmets lõõtspillil.

Täna oma loov-praktilise lõputöö juhendajat ja erialaõppejõudu Juhan Uppinit ning erialaõppejõude Tarmo Noormaad ja Raido Koppelit. Lisaks täna Eesti Pärimusmuusika Keskust, Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemiat ja oma diplomikontserdi kaasmuusikuid.

1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS JA ANALÜÜS

Olen sündinud 15. veebruaril 1994 Säkna külas Mooste vallas Põlvamaal. Minu esimene teadlik kokkupuude muusikaga oli viieaastaselt, kui kuulsin ühel külapeol Teppo tüüpi lõõtspilli rahva kogunemiseks mängimas. See talletus mulle sügavale alateadvusesse ja vajus unustusehõlma kuni teismeeani. Paar aastat hiljem päästsin jaanitulel lõkkest ühe laste lõõtspilli, millega ma ühes oma ebamusikaalsusega kohalikku külarahvast terroriseerin.

Kõik lapsepõlve suved veetsin Viitna metsade vahel isapoolsete vanavanemate juures. Vanaemal oli alati süüa tehes laul huulil ja vanaisa oskas suupilli mängida. Kui vanaisa läks verandale suupilli “törtsutama”, siis jooksin talle alati järele, et seda pealt kuulata. Lõpuks kinkis vanaisa ka mulle suupilli, millega ma muidugi ei osanud midagi peale hakata. Kuna minu kodukülas teisi muusikuid polnud, proovisime emaga koos aru saada, kuidas suupillil heliredel käib ja kuidas lugusid noodist õppida, ilma nooti tundmata. Mõned lood sain selgeks, kuid liitudes Põlva Suupilliklubiga, selgus, et isegi heliredeli olin valesti õppinud. Sain sel hetkel esimest korda aru, et 7. ja 8. astet mängitakse suupillil vastupidises järjekorras (esimesed kuus astet tulevad loogiliselt järjest sisse-välja-sisse-välja, aga viimased välja-sisse). Selle mängupõhimõtte teadmine tuli hiljem kasuks ka lõõtspilli õpingutel.

Mul oli tohutult palju kaustikuid täis ise tehtud noote. Kirjutasin kõikide lemmiklaulude noodid ümber suupilli numbrite süsteemiks. Kuna lood olid üldjuhul teistes helistikes, kui mu suupill, siis pidin oma loogikaga õppima lugusid transponeerima. Sain hakkama, kuid tekitas ängi, et mitte kellelki polnud abi küsida tol ajal Mooste kandis. Lõpuks sai pill ikka “käppa” ja tõin Pärnu võistumängimistelt ka auhinnalisi kohti koju.

Minu lemmik artistideks lapsepõlves olid Ray Charles, Johnny Cash, Willie Nelson, Elvis Presley, Chuck Berry ja teised nendeaegsed *rockabilly* ja kantri staarid. Samuti kuulasin palju *gipsy jazz*-i. Need stiilid mõjutavad ja lumuvad mind siiani.

Õppisin alates põhikooli lõpust kolm aastat Põlva Muusikakoolis Kalmer Moseni käe all rütmimuusika kitarril. Kuna mul oli iseseisvalt juba akordide mäng omandatud, saime kohe asuda meloodiate juurde. Mosen tutvustas mulle esimesena džässakordide maailma ja see paelus mind väga (näiteks maj9, sus4, madaldatud akordid, min6 jne). Läksin muusikakooli omal soovil, sest arvasin, et minust saab kindlasti muusik ja tahtsin TÜVKA jaoks end natukenegi ette valmistada. Tegelikult läksin pärast gümnaasiumi lõppu hoopis Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli ettevõtlust õppima ja TÜVKA õpingute plaan tekkis mul alles 2017. aastal. Muusikakoolis jõudsin ära teha neljanda aasta ülemineku eksami ja pidin gümnaasiumi lõpu tõttu muusikakooli pooleli jätma.

1.1. Iseseisev lõõtspilli õppimine 2010–2017

Esimese lõõtspilli sain pikaage se Mooste vallavanema Ülo Needo käest laenuks 2010. aastal. Hakkasin sellelt kuulmise järgi lugusid välja otsima. Järgmisel päeval sõitsin naaberkülla oma sõbra Toomas Ojasaare poole, kes oli veidi varem endale lõõtspilli saanud ja oskas mulle alguse kätte näidata. Edasi kulgesid õpingud Heino Tartese käe all kõrvuti kitarrioõpingutega Põlva Muusikakoolis. Tartes andis mulle kastitäie lõõtspillimuusika albumeid ja ma armusin Aivar Teppo mängu. Hakkasime Teppoga erinevatel sündmustel aina tihedamini kohtuma ja leppisime kokku, et võin hakata tema pool käima lõõtspillimängu tehnikat täiustamas.

Mäletan täpselt, kui esmakordselt liinibussiga Aivari juurde Vedu külla sõitsin. Värin käis ikka üle, kui nägin, et lõõtspillikuningas isiklikult tuli jalgsi bussile vastu. Teppo käest õppisin kõige rohkem “saksa akorde”, nagu ma neid too aeg kõla järgi kirjeldasin. Need olid kohati dissoneerivad ja rohkem esines neid saksapärasest muusikas. Parema käega meloodiale lisatavates akordides esines Aivaril tihti tritoone. Lisaks õppisin Aivarilt “paksu” mängu ehk võimalikult palju oktavite, tertside, sekstide ja teiste intervallide kasutamist lisaks põhimeloodiale. Kõige väärtuslikumaks pean ma temalt saadud nõuandeid, kuidas lugu kaunistada, et see ka maitsekas oleks. Ta ei pingutanud kaunistustega kunagi üle ehk ei “ludistanud”, teinud liiga palju üleliigseid kiireid “jookse”. Seda tarkust pean endale pilli mängides üldiselt üsna tihti meelde tuletama.

Lõõtspillil on osasid akorde lihtsam mängida kokku poole mängides ja osasid lahku poole mängides. Aivar aga lähtus akordi kõlast ja mängis vahel ka ebamugavate võtetega, et saada kätte just eriti säravad naturaalhäälestusest tulenevad kooskõlad. Oskan seda nüüd ka ise seda jälgida ja oma mängus kasutada.

Põhiline lugude ja mängutehnika omandamine käis aga iseseisvalt erinevatelt lõõtspillialbumitelt õppides. Valisin välja meelislood, tõmbasin need arvutisse, tegin *Audacity* programmis aeglasemaks, transponeerisin sobivasse helistikku ning asusin õppima. Harjutasin tol ajal lõõtspilli umbes neli tundi päevas. See oli nagu haigus – koolis olles ma mõtlesin ainult lõõtspillist ja koju jõudes ei võtnud ma enne jopet ka seljast, kui olin lõõtspilli põlvedele saanud. Pärast seitset aastat aktiivset külapillimeheelu tuli tahtmine muusikaliselt edasi liikuda. Võtsin suuna Moostest Viljandile.

1.2. Pärimusmuusika õpingud Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias

2017. aastal ülikooli tulles oli minu suurimaks nõrkuseks puudulikud teadmised muusikateooriast. Lastemuusikakooli kolmest aastast ei olnud eriti midagi meeles. Kohe algasid diktaadid, noodist laulmised jne. Ma ei saanud mitte midagi aru. Kuid mind aitas palju omal käel kunagi pähe õpitud kvindiring – samal ajal kui paljud teised arvutasid TÜVKA muusikateooria loengutes paralleelhelistikke ja naaberakorde, sain mina tegeleda juba mõne enda jaoks keerulisema ülesandega. Kuna kohe esimese aasta lõpus oli ees ootamas ka solfedžo eksam, siis pidin kogu lastemuusikakooli teooria üsna kiirelt omandama, et teistele järele jõuda. Kui teised läksid pärast koolipäeva näiteks koju, siis mina jäin mõne koolimuusika eriala tudengiga (neil oli üldiselt solfedžos tugev taust) öö läbi teooriat õppima. Eriliselt tahaksin siinkohal tänada Jürgen Järvpõldu, kes mind selle kõigega aitas! Võin öelda, et jõudsin teistele napilt järele ja läbisin esimese aasta eksami edukalt. Seda muidugi tänu muusikateooria õppejõule Marko Mägile, kes võttis arvesse asjaolu, et tema loengutesse on sattunud lisaks näiteks Heino Elleri Muusikakoolist tulnud muusikutele ka üks külapillimees.

Esimesel õppeaastal oli mu erialaõppejõuks tuntud lõõtspillimängija ja Eesti Pärimusmuusika Keskuse juhataja Tarmo Noormaa, kes tutvustas eeskätt mulle erinevaid heliredeleid Teppo tüüpi lõõtspillil. Lisaks õppisime August Teppo ja Karl Kikase mängitud lugusid. Tarmo õpetas mulle vahelõõtsaga tooni kontrollimist ja muutmist vastavalt loo iseloomule. Oskan seda nüüd ka enda õpilastele õpetada ja lahti seletada.

Õppeaasta lõpus andsin muusikaosakonda sisse avalduse, et soovin edaspidi õppida kahte pilli korraga – lõõtspilli ja nuppakordionit. Suvel vastu teist õppeaastat helistas mulle muusikaosakonna juhataja Marko Mägi ja ütles: “Lõõtspilli mängid sa niigi, õpi pigem täiskohal nuppakordionit”. Minu õpetajaks sai mu enda soovil Raido Koppel, Eesti üks parimaid nuppakordioniste ja ühe minu lemmikansambli Väikeste Lõõtspillide Ühing (VLÜ) liige. Kuna sain nii-öelda kätte kaks kärbest ühe hoobiga, oli elevus suur ja hakkasin iganädalaselt Pärnusse tundidesse käima, sest ühe tudengi pärast polnud mõtet Koppelil Viljandisse sõita. Pärnus käimine oli seda igati väärt. Koppelil oli alati tund hästi ettevalmistatud, ta andis mulle palju noote ja õppisime põhiliselt Skandinaavia rahvalikku akordionimuusikat. Raido õpetas mulle lisaks lugudele ka nuppakordioni sõrmestusi ja muid mängutehnika aluseid.

Teise aasta lõpus mõlgutasin mõtteid Saksamaale vahetusõpilaseks minemisest, kuid selgus, et Saksamaal pole ühtegi muusikakõrgkooli, kus õpetatakse pärimusmuusikat. See tegi mind väga kurvaks, sest olen suur saksa muusika austaja ja võtsin ikkagi koolist akadeemilise

puhkuse, et minna omapäi Saksamaad ja selle muusikat avastama. Lisaks oli minu jaoks tohutu kergendus teise aasta muusikateooria aine läbimine, sest see oli täielik eneseületus ja vaimselt kurnav. Kuna TÜVKA-s olidki tol ajal kaks esimest õppeaastat kõige tihedamad ja keerulisemad, siis tundus olevat hea hetk, et sellest kõigest puhata.

Kolmandale aastale värskena tagasi tulles sain kohe hea uudise osaliseks – TÜVKA-sse tuli lõõtspilli õpetama Juhan Uppin. Asusime kohe usinalt tööle ja võtsime ette mitme ajaloolise lõõtspillimängija repertuaari. Uppin õpetas mulle lugusid näiteks August Teppo, Karl Kikase, Richard Reino, Aivar Teppo, Elmar Lindmetsa, Eduard ja Arnold Pärnametsa repertuaarist. Lisaks selgitas ja õpetas ta ka nende mängustiilide eripärasid. Kuna olin lõõtspilliga alustades palju Uppini enda muusikat kuulanud, siis kasutasin ära ka võimalust temalt otse tema stiilis lugusid õppida. Uppin on hea õpetaja, sest ta on oma pika lõõtspillimängu tausta jooksul arendanud välja maitseka mängustiili. Ta teab enda kogemusest, et mida ja kuidas sobib lõõtspillil mängida ning oskab tänu sellele seda teadmist ka teistele edasi anda. Samal ajal, kui paljud lõõtspilliõpetajad õpetavad lihtsalt uusi lugusid, oskab Uppin tähelepanu juhtida ka lõõtspillimängu peennüanssidele, näiteks toonile, dünaamikale, rõhkudele jne.

Kolmanda aasta lõpus ja neljanda aasta keskel tuli erinevatel põhjustel veel võtta paar akadeemilist puhkust. Käisin osades loengutes n.ö “mustalt” edasi ja õppisin väiksema koormusega. See on ainuke probleem, kui tulla kõrgkooli vanemas eas, ei saa keskenduda 100% koolile. Lõpuks aga leidsin aega, et õpingutega jätkata. Uppini käe all said läbitud kõik tehnilised arvestused ja erialaeksamid ning nüüd oli hea minna koos temaga vastu ka seminaritööle ja lõpukontserdile. Seminaritöö käigus sai esimesena kirjalikult uuritud Võrumaa lõõtspillimängija Harri Lindmetsa repertuaari ja mängustiili. Kardan, et ilma TÜVKA-ta poleks ma nii mahukat uurimust ette võtnud. Ainuüksi see on asi, mille pärast tasus siia kooli õppima tulla.

Tänu kultuuriakadeemiale olen nüüd palju tugevam ka muusikateoorias ja rütmikas, oskan musitseerides teadlikumalt improviseerida, õpetada regilaulu ja selle tunnuseid ning teha lugudele ansambliseadeid. Õppisin ka klaverit mängima, sain uusi praktilisi teadmisi helitehnoloogiast ja oskan pedagoogika ainetes omandatud pilliõpetajana rakendada.

2. DIPLOMIKONTSERDI KONTSEPTSIOON JA KAVA

Kontserdi kunstilise ehk loomingulise idee võtab kokku pealkiri “Villapulm”. Eelkõige tähistab see minu seitset aastat kooselu TÜVKA-ga. See vihjab ka pulmapeole, kuhu lõõtspill kui populaarne pulmapill on alati oodatud. Mina kui identiteedilt küla- ja pulmapillimees, soovin alati hoida oma esinemistel kõlava muusika võimalikult ehedana. Mulle ei meeldi lugusid “üle seada”, vaid lihtsalt mängida. Minu jaoks on kõige olulisem lugu ise – viis, meloodia, juhtmõte, teema, kuidas soovite. Soovin seda mõtet kuulajale otse ja vahetult edasi anda. Kuid kavas on seade mõttes ka mõned keerukamad erandid ja üllatused. Soovin, et mu kontsert aitaks laiemalt väärtustada ja teadvustada uuema lõõtspilli- ja külamuusika žanrit kui osa väärt osa meie tänapäevasest pärimusmuusikast. See on sisuliselt Eesti uuem rahvapillimuusika, mis põhineb salmilaulul ja funktsionaalharmoonial ning mille mängutraditsioon on olnud tänaseni katkematu alates 19. sajandi teisest poolest (Särg, Johanson, 2011, lk 117).

Poole tunni pikkust kava koostades ei püüdnud ma teha ülevaadet kõigest, mida õpingute jooksul sai käsitletud, vaid valisin välja lood, mis iseloomustavad mind ja mu muusikamaitset kõige paremini. Kui olin oma lemmiklood kirja saanud, jäid üllatusena pinnale põhiliselt minu kahe suure eeskuju, Aivar Teppo ja Harri Lindmetsa lood.

Soovisin kindlasti oma diplomikontserdil kaasata ka Lindmetsa ennast. Kuna oleme viimastel aastatel palju koos esinenud ja kirjutasin tema kohta ka oma seminaritöö, siis paneb see ilusa punkti nii minu lõputööle kui ka õpingutele TÜVKA-s. Lisaks kaasan kontserdil oma kauaaegset sõpra ja koolivenda Tanel Sakritsat, kellega oleme alates minu esimesest semestrist käinud enamus nädalavahetustel koos esinemas. Meil on tekkinud alateadlik teineteise mõistmine ja sobime muusikutena hästi kokku. Lisaks oleme Taneliga koos välja andnud juba kaks muusikaalbumit.

Kontserti alustame Taneliga koos ühe hoogsa valsilooga, et kohe pidu käima tõmmata. Seejärel mängin üksinda kaks lugu Harri repertuaarist. Ühe polka ja ühe foksi, mis on samuti levinud pulmatantsud. Kava keskel jõuan oma teise eeskuju, Aivar Teppo, repertuaari juurde, kes jõudis oma elu jooksul mängida sadades pulmades. Mängin Aivarilt esiteks ühe ilusa valse ja teiseks ühe saksaliku foksi. Kuna pulmapillimehed on tavaliselt ka laulumehed, siis jätkan ühe Saksa päritolu lauluga. Seitsmenda, ehk kontserdi “ametliku” viimase looga jõuan tagasi Harri repertuaari juurde ning kutsun nüüd ka ta enda lavale, et anda kontserdile uhke lõppakord. Mängime koos ühe polka, mis iseloomustab väga hästi Harrit ja meie koosmängu tunnetust. Lisaks sobib polka ka hästi minu “pulmapidu” lõpetama.

Kuna Harri on soliidses eas legendaarne pärimusmuusik, kes sõidab kontserdile kohale kaugelt Võrumaalt, siis alustame “omavoliliselt” kohe aplausi lõppedes lisa-lugu. Sellise pulmakülalise kohalolu ei saa jätta ära kasutamata. Kutsun lavale tagasi ka Taneli, et pidu ikka maksimaalselt käima läheks. Ühtlasi väldin sel moel lisa-lugu ette planeerides olukorda, et minu kontsert kestab üle plaanitud lubatud ajalimiidi.

Järgnevalt on Tabelis 1 toodud repertuaar, mille olen valinud oma diplomikontserdi kavasse. Seejärel tutvustan alapeatükkide kaupa igat pala eraldi ning viimaks kokkuvõtlikult ka tervet kava.

Tabel 1. Diplomikontserdi “Villapulm” kava. Esitaja Henrik Hinrikus (lõõtspill, laul).

Pealkiri	Päritolu	Kaastegevad	Märksõnad
1. “Padespaan”	mänginud Aivar Teppo, autor Aleksander Tsarman	Tanel Sakrits (mandoola)	valss (kiirem), intro, eri helistikud, k.a minoor, tantsulugu
2. “Pähna polka”	mänginud Harri Lindmets, trad.	-	polka (rahulikum), trad. (Vana-Võru stiil), sisemine rida, F/C
3. “Hammase foks”	mänginud Harri Lindmets, trad.	-	foks, 20. saj. popp külapillimeeste repertuaaris, C/G
4. “Sinililled”	mänginud Aivar Teppo, autor Jaan Metsamärt	-	valss (rahulikum), jutustav meloodia, Aivari võtted, G/D/C
5. “Proua Helen läheb suplema”	mänginud Aivar Teppo, autor Fred Raymond	-	foks, saksa algupära, tempoga mängimine, C
6. “Rändan ilmas ma”	mänginud Harri Lindmets, Aivar Teppo, VLÜ, viis ja sõnad trad.	-	valss, lauluga, saksa algupära, C/G
7. “Pekri marss”	mänginud Harri Lindmets, trad.	Harri Lindmets (lõõtspill)	polka (rahulikum), trad, marsilikkus, saksa algupära, G/C
8. “Mängi mulle seda vana viit” (lisa-lugu)	mänginud Harri Lindmets, autor Irving Berlin, eestikeelsed sõnad Olaf Kopvillem, Heldur Karmo	Harri Lindmets (lõõtspill, laul), Tanel Sakrits (mandoola)	foks (eriti svingiv), ameerika algupära, G/C

2.1. “Padespaan”

Eesti üldrahvalik lugu ja tantsuklubides levinud tants. Mulle eeskujuks olnud Karl Kikas mängis “Padespaani” pealkirja ”Nadinunnadi” all. Seejuures on Kikka B osa huvitavalt sarnaselt originaali järgi mängitud (vt Lisa 1, lk 23). Talle oli ilmselt eeskujuks “Padespaani” viisi autori Aleksander Tsarmani enese poolt seatud orkestripala salvestis (Tsarman, 1920). Kikas mängis nagu originaalis minoorset C osa samanimelise helistiku minooris, mitte mažoorse helistiku paralleelses minooris.

Kõige enam on mind loo seade mõttes mõjutanud Aivar Teppo versioon nii-öelda minoori kaldumisest. Sellest on salvestis Aivar Teppo ja Juhan Uppini esituses (Uppin, Teppo, 2002). Aivar läks C-duurist kõigepealt F-duuri ja siis D-molli. F-is mängides tuleb tihti lõõtsa liikumise suunda vahetada. F-duuri subdominandi (Bb) asendas ka Aivar Teppo dominandi dominandiga (G). (Uppin, intervjuu 15. aprill 2024)

Minoorsete osade kordamise ja moduleerimise idee sain ansambli Klapp albumilt “Hopp!” (Klapp, 2009). Seda oli põnev kanda karmoškalt üle pillile, millel “minoorbassid” puuduvad. Praegu, kui üle kümne aasta hiljem Klapi esitust kuulasin, sain aru, et see ansambel on väga palju minu mängustiili mõjutanud. Tekkis veider äratundmisrõõm, et nad teevad ju täpselt nii, nagu mina teeks.

Lisaks on selle loo seade arenemise juures tugevalt rolli mänginud Juhan Uppini album “Veidi enam kui rahvalik”, täpsemalt pala pealkirjaga “Padespaan – variatsioonid” (Uppin, 2009). See oli kõige värskem lõõtspillimuusika album Eesti maastikul, kui mina hakkasin lõõtspilli õppima, ja seda sai kuulatud söögi alla ja peale.

Olen samuti ise “Padespaani” aastaid mänginud ja salvestanud selle ka oma esimesele sooloalbumile “Kümme aastat pillimehe leiba” (Hinrikus, 2020). Sellel plaadil kaasasin ka teisi muusikuid – Tanel Sakrits mängis siis kaasa ja mängib ka minu diplomikontserdil. Loo seade põhilise vormi tegin ise ja see oli juba varem, enne Sakritsa kaasamist välja kujunenud. Koos viimistlesime selle põhjal oma seade. Kuna ei mina soolomängijana ega ka meie Sakritsaga ansambelis ei kasuta muusika mängimisel, seadmisel ega õppimisel noodi abi, siis panime just selle lõputöö jaoks koos kirja seade mandoola partii täispikkuses (vt Lisa 1, lk 24).

Lugu koosneb kolmest osast: A, B, C. Teisest (B) osast on kõige enam rahvalikke versioone ja ka meie varieerime seal kõige rohkem. “Padespaani” esimene (A) osa ja minoorne (C) osa muutuvad vähem. Järgnevalt toon Tabelis 2 välja seade vormi, kust on hea

jälgida ka helistike muutumist esituse käigus.

Tabel 2. Loo “Padespaan” seade vorm.

Osa	Lõõtspill	Mandoola
A (D-duur)	teema	teema
B (G-duur) + üleminek järgmisesse helistikku (lisataktid)	teema	teema
A (F-duur)	teema	saateakordid
C (D-moll)	teema	teema
C (G-moll)	teema variatsioonid	teema variatsioonid
C (A-moll)	teema + bassidega üleminek uude helistikku	teema + akordidega üleminek uude helistikku
A (C-duur)	teema variatsioonid	saateakordid
B (C-duur)	teema variatsioonid + sünkoobid (vt Lisa 1, lk 25)	saateakordid + sünkoobid

Valisin selle loo kontserdi esimeseks palaks, sest see on väga minulik. Samuti et luua kohe kontserdi alguses pidulik ja vaba õhkkond, s.t meeleolu, mis on omane peole, kus mängitakse pilli ja tantsitakse. Samuti alustan selle looga seetõttu, et esinemisärevust maandada. See on üks mu kõige tugevamaid lugusid ja loodan sellega publiku kohe kaasa haarata.

2.2. “Pähna polka”

See pala pärineb Võrumaa lõõtspillimängija Harri Lindmetsa käest, keda olen nüüdseks umbes 14 aastat tundnud ja oma eeskujuks pidanud. Kirjutasin Harri Lindmetsa pärandist ka oma seminaritöö, ta on rahvapillimees, kelle repertuaari ja mängustiili ma viimasel ajal kõige enam süvenenud olen. Seetõttu moodustavad Lindmetsa lood poole kontserdi repertuaarist. “Pähna polka” on üks tema põhilugudest. Ta kuulis selle oma isalt, Elmar Lindmetsalt, kes omakorda kuulis selle lõõtspillimängija August Pähna käest. Autor on teadmata.

See lugu on väga Harrilik ja harjutan seda koos tema sissemängitud helifailiga, et saada kätte õige tunnetus. Kõige rohkem proovin jäljendada Harri aeglustusi ja rõhutusi. Loo

A osa mängib ka Lindmets F-duuris, mis on lõõtspilli sisemine nupurida ja sarnaselt “Padespaani” F-duuris olnud osaga tuleb siingi palju lõõtsa suunaga “mängida”. Selle loo seade on nii lihtne kui võimalik, sest tahan lugu hoida võimalikult autentsena ning kardan, et otstarbetu seadmine võib juba toimiva loo hoopis ära rikkuda. Mängin loo kolm korda läbi (**ABABAB**). Olen noodistanud ka ühe läbimängu pikkuse viisivariandi (vt Lisa 1, lk 28).

Kõige enam on Lindmetsa polkadele iseloomulik rahulik tempo ja mõnus tunnetus. Nooremana mängis ta polkasid üsna kiires tempos. Vanemas eas on tal tekkinud teistsugune, “mõnusalt” aeglasem tunnetus, mis on kindlasti üks asi, mis tänapäeva kuulajat Harri puhul võlub. Huvitav on see, et Harrit kõige paremini iseloomustavad stiilitunnused on suuresti seotud tema nooruspõlve muusikamaitsega.

2.3. “Hammase foks”

Mängin tegelikult üksteise otsa kaks fokstrotti, mis on kuulnud Harri Lindmetsa käest. Tema on omakorda kuulnud need nooruses Rõuge kandi lõõtspillimängijatelt. Viiside autorid on kahjuks teadmata. Esiteks mängin loo, mida Harri kutsus “Hammase foksiks”. Hammas oli lõõtsamees Harri kodukandis. Teisele foksile ei oska Harri nime öelda, olen seda ise eristamiseks hakanud laulusõnade järgi nimetama “Villis varba foksiks”. Noodistasin mõlemad lood enda mängu järgi (vt Lisa 1, lk 29).

Proovin nende üsna sarnaste lugude puhul jäljendada Harri fokside mängimise stiili, mis seisneb kerges svingivas ja sünkopeerivas tunnetuses. Selle saavutamiseks harjutan koos helifailiga, mille olen ise salvestanud Harri mängust. Hoian tempot aeglasena ja annan akordidele aega kõlada.

Seade vorm on:

ABAB (esimene lugu G-s),

AB (teine lugu G-s),

AB (modulatsioon C-sse).

2.4. “Sinililled”

Loo kuulsin ja õppisin otse Aivar Teppo käest. Loo algautoriks on Põhja-Viljandimaal elanud helilooja Jaan Metsamärt (1899–1977). Olen lisanud tööle autori enda käsikirjalise noodi, millelt on huvitav jälgida, kuidas Aivar Teppo ja minu kontserdil esitatav ja rahvapärane versioon üldiselt Metsamärdi mõeldust erineb (vt Lisa 1, lk 30). Lisan Aivar Teppo variandile

(Teppo, 1994) ka endapoolseid tõlgendusi. Selle looga jäljendan eriti Teppo rohkete kooskõladega akorde ja soovin panna dünaamika kasutamisega loo samamoodi elama. Seade vorm on: **A, B, A, sild, C, A**.

Tegu on väga ilusa ja meloodilise valsiga, mis sobib väga hästi ka pulma avavalsiks. Minu kavas liikus see aga keskele, sest pruutpaar oli alguses häbelik ja soovib alles nüüd tulla avavalsile.

2.5. “Proua Helen läheb suplema”

Saksa autori Fred Raymond'i 1924. aastal kirjutatud lugu “*Ich hab' das Fräulein Helen baden seh'n*” (otsetõlkes – ma nägin preili Helenit suplemas), mis on taas kuulnud ja õpitud otse Aivar Teppo käest. Aivar õppis selle loo ühe Saksa helikandja pealt ja tõlkis pealkirja omale suupäraselt (hääldades nime “proua Heleen”).

Lõõtspillil jääb B osa mängides originaalviisist üks pooltoon puudu. Aivar ei tahtnud selle pärast loost loobuda ja muutis selles kohas lihtsalt natukene meloodiat. Mängin Aivari tunnetusega, aga mitte nii “raiuvalt” või venitavalt, kui temale kombeks oli, vaid kergemalt, “tippivalt”. Noodistasin Aivari mängitud variandi (Teppo, 2008) (vt Lisa 1, lk 31).

Valisin loo oma diplomikontserdi kavasse “Sinilillede” kõrvale esindama Aivari järgi õpitut, sest see on üks parimaid näiteid tähtsast osast Teppo repertuaaris ja muusikaeelistustes – selleks oli saksa- ja austria pärane šlaagristiilis muusika, mida ma ka ise armastan. Loo žanriks on kontserdi üks alateemasid – foks – ning sellega on hea võrrelda Lindmetsa rohkem eestipäraseid fukse.

Loo seade on samuti Aivar Teppo järgi: foksina rahulikus tempos **A, B, A, B**, seejärel **B** osa kordus kiirema tempoga (polkana). Polkatempo juures jäljendas ka Aivar “Austria stiilis bassi”, mis tähendab bassinoodi *staccato*-s mängimist ja vahelduvbassi (1. ja 5. astme vaheldumist bassis).

2.6. “Rändan ilmas ma”

170 aastat vana saksa rahvalaul “*Waldeshust*”, mida on siinmail eestikeelsete sõnadega lauldud alates 20. sajandi algusest. Mina kuulsin seda esmakordselt ansambli VLÜ esimeselt albumilt (Väikeste Lõõtspillide Ühing, 1995). Lugu kuulub paljude ka paljude tänapäevaste lõõtspillimängijate repertuaari. Olen seda isegi pidudel esitanud nii koos Aivar Teppo kui ka

Harri Lindmetsaga. Kindlasti olen alateadlikult midagi neilt mõlemalt selle käigus ka enda tõlgendusse kaasa võtnud. Loo noodistasin enda mängu järgi (vt Lisa 1, lk 32).

Lisaks peab igal õigel pulmapeol peab kõlama ka mõni lauluga lugu. Valisin selle loo kurbliku meloodia ja sõnade tõttu. Sõnad räägivad ühest üksikust rändajast, kes igatseb üle kõige oma kallimat. See lugu on mind terve elu kõnetanud ja tahan seda ka oma diplomikontserdil esitada. Arranžeerimise põhimõtte olen välja kirjutanud Tabelis 3.

Tabel 3. Loo “Rändan ilmas ma” seade vorm.

Osa	Laul	Lõõtspill
intro (G-duur)	-	B osa teine pool
A	I salm	teema (rohkem saadet)
B	refraään	teema
A	II salm	teema (rohkem saadet)
B	refraään	teema
AB – modulatsioon C-duuri ja vahemäng	-	teema variatsioonid, minoorid harmoonias
A – modulatsioon tagasi	III salm	teema
B	refraään	teema (rohkem saade)
outro	-	aeglustus

2.7. “Pekri marss”

Kuuldud Harri Lindmetsalt, kes kuulis loo nooruses teistelt Rõuge kandi pillimeestelt. Pekrid olid vanas eesti keeles pagarid. Nii et loo kohta võib öelda ka “Pagari polka”. Harri on harjunud seda nimetama marsiks, sest ta mängib seda polkast veidi aeglasemalt ja marsiliku tunnetusega, näiteks rõhutab tugevalt esimest lööki (Hinrikus, 2024, lk 16). Selle loo puhul harjutan eriti näiteks Harrile omast bassidega varieerimist. Lisasin tööle enda mängu järgi noodistatud noodi (vt Lisa 1, lk 33).

Kuna ma kuulsin seda lugu esmakordselt Lindmetsa esituses, siis mängin seda ka temale sarnaselt. Kuna esitame kontserdil lugu aga kahekesi, siis proovin Harri mängule natukene vürtsi juurde anda. Ehk me ei mängi üks ühele täpselt sama teemat. Tänu lõputööle

kuulasin ka teiste lõõtspillimängijate versioone sellest loost ja avastasin, et tegelikult olen enesele teadmata varem ka Aivar Teppot seda mängimas kuulnud. Aivar mängis seda “Pekripoiste polka” (Teppo, 2008) nime all ja niivõrd teistmoodi, et ma ei pidanud seda samaks looks Harri “Pekri marsiga”. Aivari versioon on saksapärasem, kuna on õpitud arvatavasti mingi originaalse helisalvestise järgi.

Mängime Lindmetsaga loo kolm korda läbi:

B (sissejuhatus, “refraän”),

AB (lugu in C),

AB (modulatsioon in G, kiirendus).

2.8. “Mängi mulle seda vana viit”

Üks parimaid kontrapunkt-teose näiteid Ameerika populaarmuusika ajaloost (kontrapunkt – vähemalt kahe iseseisva meloodia ühendamine harmooniliseks tervikuks). Loo “*Play a Simple Melody*” kirjutas 1914. aastal Ameerika helilooja Irving Berlin, kelle sulest on tulnud mitmeid enim salvestatud lugusid, üheks heaks näiteks on üle maailma tuntud jõululaul “*White christmas*”. Berlin elas koguni 101 aasta vanuseks. (Wikipedia, 2024)

Sõnade autoriks peetakse eesti kupletisti Olaf Kopvillemit, kuid ma olen üpriski kindel, et tema tegi kõige üldtuntuma ehk loo esimese salmi ja refrääni ning Heldur Karmo kirjutas ülejäänud sõnad. On kindel, et alates 1950. aastatest oli lugu liikvel ka Eesti pinnal, kuid pole välistatud, et seda mängiti siin ka juba varem. Noodistasin loo meloodia originaalpala põhjal (vt Lisa 1, lk 34).

Olen seda kuulnud juba lapsepõlves, kuid esimesena tuleb mulle lugu kuuldes meelde ikka Harri Lindmets. Kuna pala täiuslikuks esitamiseks on eelpool mainitud kontrapunkti tõttu vaja kahte muusikut, siis Harri alati hõikab seda esitades, et “too lõõts ja mängi kaasa”. Neid hetki on olnud meie 14-aastase tutvuse jooksul palju.

Esitame seda lugu kontserdil kolmekesi koos Taneli ja Harriga. Lugu harjutades jälgin pingsalt Harri tempot ja venitusi. Harril on kindlad kohad, kus ta lisab takte juurde ja mul on lihtsam need kohad ise ümber õppida, kui paluda temal seda teha. Seadmispõhimõtte olen välja kirjutanud järgnevalt (vt Tabel 4). Üldine põhimõte on “minna” Harri järgi. Harri võib varieerida meloodiat, kus ette tuleb. Taneli põhiülesanne on täita ja toetada saatepartiit. Sinna mängib ta endale omaselt kindlasti mingeid viisijuppe sisse. Mina võtan eesmärgiks mängida kindlalt loo teemat, anda foksilikku rütmi ja laulda koos Harriga võru keeles (meie emakeeles). Usun, et see sobib minu ülikooliõpinguid kokku võtma küll.

Tabel 4. Lisaloo “Mängi mulle seda vana viit” seade vorm.

Osa	Lõõtspill (Henrik)	Lõõtspill (Harri)	Mandool
B – intro	teema	teema	saateakordid
A – I salm	teema	teema	saateakordid
B – refrään	teema	teema	saateakordid
A – II salm	saade	teema	saateakordid
B – refrään	saade	teema	saateakordid
A/B – modulatsioon ja instrumentaal	B osa teema	A osa teema	saateakordid + teema varieerimine
B – instrumentaal	teema varieerimine	teema varieerimine	saateakordid + teema varieerimine
A – modulatsioon ja III salm	teema	teema	saateakordid
B – refrään	teema	teema	saateakordid

2.9. Kokkuvõtvalt kontserdi kavast ja ettevalmistusest

Kava sai üldjoones üsna fokside keskne aga tunnen, et see iseloomustab mind pillimehena ka kõige paremini. Täpselt nagu ka mu eeskujusid, Aivar Teppot ja Harri Lindmetsa, kelle repertuaarist ja mängustiilist palju lähtun. Üldiselt on kava aga hästi tasakaalus: 3/8 lugudest on foksid, 3/8 valsid, 2/8 polkad. 2/8 lugudest on lauluga ja 5/8 soololood. Põhižanriteks on valsid ja kahepeale lugudest foksid, mida meeldib mulle ka üldiselt enim lõõtspillil mängida. Polkasid meeldib mulle ka tavaliselt pigem rahulikult mängida, täpselt nagu Lindmetsalgi kombeks.

Poolte lugude puhul olen tuvastanud ka nende algautorid, poolte lugude autorid on jäänud teadmatuks. Samuti on umbes pooled lood enam kui saja kuni mõnekümne aasta eest jõudnud eesti pärimusmuusikasse teiste rahvaste muusikast (siinkohal saksa, ameerika, vene rahvalikust muusikast). Üldiselt tundub see olevat eesti uuema rahvamuusika repertuaari puhul tavapärase osakaal.

Kontserdil pean ennast vahetekstide rääkimisel tagasi hoidma, sest aeg on limiteeritud poolele tunnile ja esitatavaid lugusid suhteliselt palju. Tänu lõputöö kirjalikule osale sain kontserdi vahetekstid läbi mõelda ja kavatsen igat lugu vaid paari lausega tutvustada.

Kontserdi korraldusega oli väga lihtne, sest TÜVKA korraldab lõpetajatele diplomikontsertide festivali nimega "Finale". Lõpetajatel jääb üle vaid kava koostada, lugusid harjutada ja soovi korral ka ise oma kontserdi turundusega tegeleda. Selleks valmistasin plakati (vt Lisa 2) Helitehnikutele koostasin lavaplaani koos helitehniliste vajadustega (vt Lisa 3). Keskendun kontserdi helindamise puhul sellele, et pillid kõlaksid võimalikult naturaalselt. Eraldi tahan välja helindada lõõtspilli bassi, et see oleks täidlane ja tuleks esile Teppo tüüpi lõõtspillile omane sügav kõla.

Kuna olen õpingute ajal töötanud Pärimusmuusika Aidas programmijuhina, siis on ka kõik korralduslikud aspektid mulle tuttavad ja minu jaoks on väikeses saalis esinemisel "koduväljaku" eelis.

Kontserdiks valmistun eelkõige rohkem pilli harjutades kui tavaliselt. Võtan iga päev pilli kätte ja mängin lood üksi läbi ning hiljem koos eeskujude salvestistega. Lisaks sõidan paar korda spetsiaalselt külla Tanel Sakritsale Tapale, et harjutada lugusid, mida koos mängime. Samuti ka Harri Lindmetsa juurde Osulasse, et koosmängu lihvida. Kuid kõige rohkem keskendume me kõik koosmängu mõnule ja ei kavatse ennast lavaolukorrast häirida lasta. Tegu on ju ikkagi minu "villapulma peoga".

KOKKUVÕTE

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärgiks oli anda ülevaade minu lõõtspilli- ja pärimusmuusikaõpingutest ning diplomikontserdi kontseptsioonist ja kavast. Soovisin kirjalikult talletada enda õpingute käiku TÜVKA-s ja muusikuteed käesoleva tähtsa hetkeni. Kirjalik töö pakkus mulle hea võimaluse end selles protsessis analüüsida ja õpitulemusi ka nii-öelda kõrvalt näha.

Huvi rahvamuusika ja lõõtspilli vastu algas juba varases teismeeas. Lõõtspilli 2010. aastal mängima hakates olid minu suurimateks eeskujudeks Aivar Teppo, Juhan Uppin ja Harri Lindmets, kelle järgi õppisin uusi lugusid ja proovisin jäljendada nende mängustiili. TÜVKA pärimusmuusika erialal õpetasid mind oma ala parimad – Tarmo Noormaa, Raido Koppel, Juhan Uppin ja teised pärimusmuusika õppejõud.

Sain tulevikuks uusi teadmisi ja oskusi erinevate lõõtspillitüüpide mängimiseks. Lisaks arenesin muusikuna ka üldises mõttes. TÜVKA-s on kõik erialaga seonduvad ained põhjendatud ja õppejõud on motiveerivad. Kõige enam kõnetas mind õpingute jooksul kõik, mis oli seotud harmoniseerimise, lugude kaunistamise ja improviseerimisega. Kõige rohkem sain kasu nipidest, kuidas lugusid harjutada. Avastasin enda jaoks näiteks metronoomi, millega koos harjutamine tegi mu mängu tunduvalt täpsemaks. Lisaks andis kool tugeva ansambli töö ja lugude seadmise põhja.

Õpingute ajal omandasin palju uut repertuaari nii Eesti, kui ka välismaa pärimusmuusikast. Eriti meeldisid mulle Iiri, Rootsi ja Saksa lood. Lisaks aitas Eesti eri paikade pärimusmuusika omandamine teha vahet põhilistel piirkondlikel eripäradel. Näiteks, kuidas eristada Võrumaa lõõtspillimängu stiili Pakri omast. See on väga põnev maailm, milleni ma poleks omapäi niipea jõudnud.

Pean tähtsaks saavutuseks ja panuseks lõõtspilli- ja pärimusmuusika valdkonda oma seminaritööd Harri Lindmetsast. Mul on suur rõõm ja au, et ta oli nõus esinema ka minu diplomikontserdil. Niipea, kui TÜVKA lõpetatud saan, asume Harriga meie esimest ühist “kauamängivat” salvestama.

Tunnen, et olen nüüd parem muusik ka muusikateoreetiliste teadmiste poolest. Varem ma lihtsalt mängisin pilli, kuid nüüd ma ka teadvustan endale, et miks ma midagi teen. Näiteks oskan leida seoseid oma mängitud harmooniajärgnevuste ja muusikateooria reeglite vahel. Lisaks oskan enda mängus kombineerida erinevate lõõtspillimängijate mängustiile.

Minu diplomikontserdi “Villapulm” kava põhineb loomulikult minu lemmiklugudel, mis on mind saatnud mu neljateistkümne aasta pikkusel lõõtspillimängija ja seitsmeaastasel pärimusmuusikatudengi teekonnal. Põhiliselt on lood pärit Harri Lindmetsa ja Aivar Teppo repertuaarist. Kavast nähtub, et minu lemmiklugudeks on foksid, mis iseloomustavad ilmselt mind ja minu muusikamaitset kõige paremini.

KASUTATUD KIRJANDUS JA ALLIKAD

Hinrikus, H. (2024). *Võrumaa lõõtspillimängija Harri Lindmetsa repertuaar ja mängustiil* [Seminaritöö, Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia].

Int, A., Teppo, A., Teppo, M. (2008). *Asso Int, Aivar Teppo, Martin Teppo* [Album]. Int, A., Teppo, A., Teppo, M.

Klapp. (2009). *Hopp!* [Album]. Klapp.

Lindmets, H. (2014). *Lõõtspilli lugulooq Vana-Roosast* [Album]. Viljandimaa Lõõtsaklubi

Lindmets, H. [kanal Rahvalõõts Plus]. (2021, 16. okt). *Harri Lindmets - Vana viis* [Video]. Youtube. [youtube.com/watch?v=ayE8DX4iuCA](https://www.youtube.com/watch?v=ayE8DX4iuCA)

Särg, T., Johanson, A. (2011). Pärimusmuusika mõiste ja kontseptsiooni kujunemine Eestis. *Mäetagused* 49. rahvakultuur.ee/wp-content/uploads/2020/03/parimusmuusika.pdf

Teppo, A. (1994). *Eesti lõõtspillimuusikat Aivar Teppolt* [Album]. U. Oras.

Teppo, A. (2008). *Tuuleveski polka* [Album]. A. Teppo.

Tsarman, A. [Bronisliva]. (2010, 20. det). *Падеспань А.Царман Pas d'Espagne A. Tsarman 1920s* [Video]. Youtube. [youtube.com/watch?v=i7x1RWD3uj4](https://www.youtube.com/watch?v=i7x1RWD3uj4)

Uppin, J., Teppo, A. (2002). *Lõõtsakuningad* [Album]. Reet Linna Meelelahutus.

Uppin, J. (2009). *Veidi enam, kui rahvalik* [Album]. Susi.

Väikeste Lõõtspillide Ühing. (1995). *Väikeste Lõõtspillide Ühing* [Album]. Väikeste Lõõtspillide Ühing.

Wikipedia. *Irving Berlin*. Külastatud 06.05.2024 en.wikipedia.org/wiki/Irving_Berlin

LISAD

Lisa 1. Lugude noodid

“Padespaan” A ja B osa originaalilähedane meloodia (noodistanud Henrik Hinrikus)

PADESPAAN

A

5

9

13

B

18

22

26

30

34

Padespaan

mandoola partii

Seade: Henrik Hinrikus

$\text{♩} = 210$ **A1**

7

14 **B1**

21

29 **A2**

36 **F**

42 C C F

48 F D G C

55 **C1** F Dm

61 A5 Dm

Saaterütm nii
või sarnaselt
variatsioonides!

2

68 A5 Dm Dm

75 A5

81 Dm

87 A5 Dm **C2**

94 Gm D5 Gm

101 D5 Gm Gm

108 D5 Gm

115 D5 Gm

C3

122 Am G5

130 Am G5 Am G5

138 Am G5

145 Am G F G Am G **A3** C

155 3 G 3 G 3 C

162 C 3 F Dm 1. G 3 3 3 3 3 3

168 C 2. G 3 G 3

172 **B3** C C G C

178 G F C 3 3 3 G 3

184 G C 3 G 3 C

190 C G C G F

197 C G 3 C 3 G 3

203 G C

Siit edasi saade variatsioonides, aga umbes nii.

Noodistanud Henrik Hinrikus ja Tanel Sakrits.

Viimase B osa lõõtspilli rütmika

Padespaan

Hinrikus

...A $\text{♩} = \text{u} 220$

B 3

7

11

15

B1 19

23

27

31 rit. -----

Noodistanud Henrik Hinrikus.

PÄHNA POLKA

A

F C F C F C F C

5 F

B

9 C G

13 C

Noodistanud Henrik Hinrikus.

HAMMASE FOKS

A1

G D C G

5 D G 1. 2.

B

11 C G A D

A2

19 G D C G D G

Noodistanud Henrik Hinrikus.

VILLIS VARBA FOKS

A G C G D G

9 **B** G C D G

Noodistanud Henrik Hinrikus.

x Dals. Sõnelilled

Jaan Metsamärt
Aprilli kuul 1960a

Screenshot

Erakogu. Noodistanud autor Jaan Metsamärt 1960.

PROUA HELEN

A

5

9

13

B

17

22

26

30

Noodistanud Henrik Hinrikus.

RÄNDAN ILMAS MA

Noodistanud Henrik Hinrikus.

PEKRI MARSS

A

Musical notation for section A, measures 1-8. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The melody consists of eighth and quarter notes. Chords C and G are indicated above the staff.

B

Musical notation for section B, measures 9-24. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The melody consists of quarter and eighth notes. Chords C, G, F, and C are indicated above the staff.

Noodistanud Henrik Hinrikus.

MÄNGI MULLE SEDA VANA VIIT

A

5

B

9

13

17

21

Noodistanud Henrik Hinrikus.

Lisa 2. Diplomikontserdi plakat

Lisa 3. Lavaplaan

Tanel	Henrik	Harri
mandoola	lõõtspill, laul	lõõtspill, laul
- 1 DI-box - 1 jack kaabel - tool	- 1 konde-pillimikrofon lühikesel statiivil - 1 XLR (oma lõõtsa bassipoole mikrofon) - 1 vokaalimikrofon pikal statiivil - tool	- 2 konde-pillimikrofoni lühikestel statiividel - 1 vokaalimikrofon pikal statiivil - tool
monitor	monitor	monitor

(publik)

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Henrik Hinrikus,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Villapulm“, mille juhendaja on Juhan Uppin, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commonsi litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.
5. Töö autoril on õigus tulevikus lihtlitsents ja teose avalikustamise luba tagasi võtta, kui selleks peaks tekkima põhjendatud vajadus.

Henrik Hinrikus

14.05.2024